

Svarsfrekvens och metod

Bedömningen nedan baseras på rapportering från 20 länsstyrelser. Länsstyrelsernas rapportering bygger på rapportering från kommuner och andra regionala aktörer. Metod för insamling kan skilja sig åt mellan län och kommuner och har inte kvalitetssäkrats i denna sammanställning.

EFTERLEVNADE KOMMUNER OCH ANDRA RAPPORTERANDE AKTÖRER

Samlad bedömning generell efterlevnad (antal län):

Hög	Medel till hög	Medel	Låg	Bedömning saknas	Ingen rapportering
3	8	5	0	5	2

➤ Tabellen ser i stort ut som förra veckan, ev. något högre efterlevnad: 3 län istället för 1 som rapporterar hög efterlevnad.

Försämringar i efterlevnaden

- Minst 5 län (8 län v.43) rapporterar om försämringar i efterlevnaden;
- Uppsala län rapporterar både minskad och ökad efterlevnad av de skärpta lokala allmänna råden. De verkar dock gett genomslag och det rapporteras att anpassningar genomförts.
 - Generellt försämringar inom flera verksamheter; idrotts- och träningsanläggningar, serveringsställen, bibliotek, butiker, gallerior, matbespisning i skolor och kollektivtrafiken, dvs platser där det blir köbildning.
 - Minst 5 län rapporterar om en "coronatrotthet" hos allmänheten. Bl.a. Skåne rapporterar att förutsättningarna finns för att följa rekommendationerna men att många struntar i dem.
 - Flera län rapporterar att rekommendationen om att hålla avstånd är svårast att följa och att det gäller för alla åldersgrupper, men främst bland ungdomar och yngre vuxna.

Generella iakttagelser i samband med tillsynsbesök

- 4 län rapporterar om anmärkningar och förelägganden vid tillsynsbesök.
- Minst 7 län rapporterar om trängsel på restauranger, barer, gallerior etc.
- 2 län rapporterar att det inte funnits någon trängsel vid platsbesök i affärer och butiker samt att det funnits god tillgänglighet för handhygien och information.
- Stockholms län har en ny strategi för barer, restauranger och klubbar. Istället för att skriva avvikelser och frivilliga rättningar sker nu i större utsträckning förelägganden och i vissa fall löpande vite per vecka.

Vidtagna åtgärder

Övergripande

- Ca. hälften av länen rapporterar något nytt om åtgärder denna vecka.
- I Uppsala har kommuner gjort anpassningar efter de lokala allmänna råden både i egen och lokal verksamhet i kommunen. Uppsala rapporterar omfattande kommunikationsinsatser samt att ordningsvakter, ungdomsjouren och nattvandrare arbetar aktivt med synlighet och vid behov enligt polislagen att avvisa folk från festsamlingar utomhus.
- I Kronoberg har det varit distansundervisning på gymnasieskolor under v.43 och ungdomarna uppmanas att inte träffas under höstlovet.

Tillsyn

- 10 län rapporterar om åtgärder kopplade till tillsyn och kontroll.
- Stockholm genomförde 226 inspektioner under september (av dessa fick 91 anmärkningar). Gotland har genomfört tillsyn av gymnasiefest. I Skåne har tillsyn utförts på uteställe under helgen. Blekinge rapporterar om ökad tillsyn och utfärdat föreläggande om begränsning av öppettider samt förbud mot barservering. I Halland har en kommun genomfört 7 kontroller av trängsel under v.42, varav 5 var på nattklubbar (ingen trängsel noterades).

Information till allmänhet

- 9 län rapporterar om informationsinsatser till allmänhet.
- Norrboten och Dalarna rapporterar om vassare budskap och att kommuner försöker sprida information på nya sätt.

Verksamheters egna åtgärder

- 11 län rapporterar om åtgärder som verksamheter eller näringsidkare vidtagit.
- Halland rapporterar om att samtliga butiker och affärer erbjuder handsprit och/eller plasthandskar samt har markeringar på golv, uppsatta skyltar etc.

Behov av åtgärder

- 11 län rapporterar om nya behov av åtgärder.
- De nya behoven handlar främst om nya vägar och sätt att kommunicera och påminna allmänheten. Det efterfrågas även samordning på nationell nivå i arbetet.
- Uppsala efterfrågar samordnad kommunikation regionalt och nationellt.
- 4 län (Östergötland, Kronoberg, Gotland och Halland) efterfrågar förtydligande kring delar av rekommendationerna. Det gäller förtydligande av rekommendationerna: inom slutna sällskap, mellan hushållsnära kontakter, mellan län (nu när de ser olika ut) och kopplat till tillåtelse av stående bordsservering och maxantal i butik (t.ex. antal/m²).
- 3 län (Jämtland, Värmland och Dalarna) fortsätter rapportera om åtgärdsbehov kopplat till vintersäsongen och dess aktiviteter.

EFTERLEVNAD LOKAL OCH REGIONAL KOLLEKTIVTRAFIK

Samlad bedömning

- Bedömningen baseras på inrapportering från **19 av alla 21 länsstyrelser**.
- **En samlad analys**; baserad på bedömd efterlevnad och utvecklingen av belägningsgrad samt antal resenärer i länens rapportering, visar på försämrade förutsättningar för efterlevnad i 4 län, förbättrade förutsättningar i 1 län, och oförändrade förutsättningar i resterande 14 län.
- **Allmän efterlevnad**; 3 län rapporterar om hög/god efterlevnad och 12 län rapporterar om medelmåttig efterlevnad. 4 län har ej kunnat bedömas enligt kategorierna.
- **Försämrade efterlevnad**; 2 län som tidigare rapporterat hög/god efterlevnad upplever nu försämringar (Norrbotten och Västernorrland).
- **Låg efterlevnad avseende handhygien inom kollektivtrafiken** rapporteras av 2 län (Skåne och Halland). Även Norrbotten rapporterar om viss försämring avseende möjlighet till god handhygien.
- **Tjuvåkning**; 2 län rapporterar om ökad tjuvåkning (Gävleborg och Västernorrland)
- **Förekomst av trängsel** rapporteras av 16 av 19 län, främst under rusningstrafik på vissa linjer. 1 län rapporterar om något minskad trängsel (Östergötland).
- **Ökat resande** rapporteras av 5 län enligt veckans rapportering.
- **Oro inför ökat antal resenärer under höst- och vintersäsongen** rapporteras av 2 län (Norrbotten och Gävleborg).
- **Generellt rapporteras hög efterlevnad gällande information** till resenärer. Norrbotten rapporterar dock om viss försämring avseende information.

Vidtagna åtgärder

Informationsinsatser

- Få län rapporterar in nya vidtagna åtgärder.
- De flesta länen rapporterar att de fortsatt arbetar med informationsinsatser.
- Uppsala län rapporterar nu följande; *"Information till resenärer hur man ska bete sig i kollektivtrafiken finns på/i samtliga fordon, på ul.se och i sociala medier. Information finns på webben om vilka linjer/avgångar som har mycket resande så att dessa kan undvikas."*
- Östergötland rapporterar att Östgötatrafiken sätter in trängselvärdar på prov i Linköping, och att manuella räkningar av antalet passagerare ska genomföras på vissa orter och avgångar.

Omfördelning och förstärkning av trafik

- Minst hälften av länen rapporterar att de fortsatt arbetar med omfördelning och förstärkning av kollektivtrafiken, särskilt för avgångar i rusningstid.

Belägningsgrad

- 14 län rapporterar att belägningsgraden är betydligt lägre än normalläget (jämfört med tidigare år). 4 län rapporterar den *nuvarande belägningsgraden utan att jämföra denna med normalläget*. Uppsala län rapporterar att belägningsgraden på regionbussarna nu är uppe i samma nivå som motsvarande vecka 2019 (detta gäller ej stadsbussarna).
- Uppsala län rapporterar att det är svårt för chaufförer att begränsa antalet passagerare i bussar. Olika kanaler används för att kommunicera information gällande det egna ansvaret och hänsyn i kollektivtrafiken, men det finns nu *"en viss trötthet gällande Corona-information"*.

Behov av åtgärder

- Få län rapporterar in nya behov av åtgärder.
- Ett flertal län lyfter fortsatt behov av åtgärder gällande den ökande trängseln, belysande av det individuella ansvaret i smittspridningen samt åtgärder gällande den ökade tjuvåkningen
- Norrbottens län uttrycker särskilt att ökade insatser kommer behövas när resandet med kollektivtrafik ökar i vintertid

GODA EXEMPEL KOMMUNER MFL

- Norrbottnen:** Butiker som har begränsat antalet besökare som får komma in i butiken när kundtrycket har vart högt.
- Östergötland:** Söderköping kommun anger smittskyddstillsyn som ett gott exempel – Det ger tillfälle till att ge information och ha diskussioner med verksamheter för att hitta lösningar.
- Jönköping:** En kommun meddelar att de har förnyat sina informationskampanjer som riktar sig till de egna medarbetarna. Detta har gjorts genom att byta färger på anslag m.m. Målet har varit att få medarbetarna att åter rikta uppmärksamhet emot informationen. Planerar att koppla samman bedömning av efterlevnad i de miljöer där det regionala smittskyddet identifierat ökad smittspridning.
- Kronoberg:** Ljungby kommun: Kommunen rapporterar hög efterlevnad på kommunens simhall.
- Blekinge:** En kommun har ställt ut alkaliskt rengöringsmedel i särskilda städ-lådor som föreningar kan använda för avtorkning av utrustning före användning. Finns i samtliga idrottshallar. En kommun har påbörjat en ny informationskampanj riktad mot skolor och idrottsföreningar. Nya annonser i dagspress och sociala medier. Kommun möjliggör för krögare att hålla uteserveringarna öppna även under höst och vinter. Kommunen ser detta som en möjlighet att öka intäkterna för en hårt prövad bransch samtidig som man får en minskad risk för smittspridning.
- Halland:** Vissa livsmedelsbutiker har möjlighet att beställa varor online för att undvika trängsel i butiken. Vissa livsmedelsbutiker erbjuder speciella öppettider för äldre. En livsmedelsbutik uppger att handtag mm spritas i butiken flera gånger per dag. Hemköp i Kungsbacka erbjuder riskgrupper att ringa in och få varorna utomhus, gäller även paket.
- Örebro:** En kommun har publicerat en film på intranätet där de påminner medarbetare om att hålla i och hålla ut. Kommunen har även kommunicerat ut och förtydligat vilka riktlinjer som gäller vid provtagning och vid positiva reps negativa svar.
- Västernorrland:** En kommunens näringslivsenhet har ringt runt till kommunens restauratörer och resonerat om risken för trängsel och åtgärder inför besök av kryssningsfartyg helgen som var och i veckan.

GODA EXEMPEL KOLLEKTIVTRAFIK

- **20 av 21 län** har inget nytt att rapportera.
- **Uppsala län** uppger att deras "Gå/cykla-kampanjer" i Uppsala stad verkar ha gett effekt. Fler än normalt använder cykel, och att trängseln på stadsbussarna är mindre än på regionbussarna.